

Dades generals de l'assignatura

6 ECTS
3r curs / 1r semestre/ obligatòria

Dra. Maria Quintana
mquintana@umanresa.cat

Doctora en Psicologia. Master en Neuropsicologia. Acreditada per ANECA com a Professor d'Universitat Privada i Professor Contractat Doctor. Acreditada com a Experta en Neuropsicologia Clínica pel Col·legi de Psicologia de Catalunya. Docent de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya en el departament de Ciències de la Salut (Grau de Logopèdia). Consultora en Màster de Neuropsicologia a la Universitat Oberta de Catalunya. Tutora de Treballs de finalització de Grau en Euncet Bussiness School. Investigadora del Brain, Cognition and Behavior: Clinical Research del Consorci Sanitari de Terrassa i de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya. Investigadora en diferents projectes tant nacionals com a europeus. Autora de diversos treballs científics en revistes d'alt impacte.

Descripció general de l'assignatura

Aquesta assignatura pretén abordar els coneixements metodològics de la recerca en logopèdia, l'estadística i l'anàlisi qualitativa amb l'objectiu de realitzar la cerca de la major evidència científica disponible, la lectura crítica de la mateixa, i la realització de treballs de recerca al llarg dels estudis. A més aportarà els coneixements en la pràctica basada en l'evidència en logopèdia. Guies de pràctica clínica i protocols: ús i aplicació. La transferència de l'evidència a la decisió clínica.

Competències

G3 - Interactuar amb altres persones amb empatia, demostrant habilitats en les relacions interpersonals.

CB2 - Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CB4 - Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

T2 - Projectar els valors de l'emprenedoria i de la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació cap al desenvolupament professional.

T6 - Fer servir diferents formes de comunicació, tant orals com escrites o audiovisuals, en la llengua pròpia i en llengües estrangeres, amb un alt grau de correcció en l'ús, la forma i el contingut.

T7 - Arribar a ser l'actor principal del propi procés formatiu en vista a una millora personal i professional i a l'adquisició de una formació integral que permeti aprendre i viure en un context de diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals i econòmiques diverses.

E2 - Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària, fundada en la capacitat d'interpretació de la història clínica per al que s'aplicaran els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

E3 - Usar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.

E4 - Dominar la terminologia que permeti interactuar eficaçment amb altres professionals.

E5 - Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent a les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.

E7 - Assessorar a famílies i a l'entorn social dels usuaris, afavorint la seva participació i col·laboració en el tractament logopèdic.

E9 - Comprendre els fonaments científics que sustenten la logopèdia i la seva evolució, valorant de manera crítica la terminologia, assaigs clínics i metodologia pròpies de la recerca relacionada amb la logopèdia.

E11 - Explicar i argumentar el tractament seleccionat.

E12 - Conèixer, dissenyar i aplicar programes preventius relacionats amb la logopèdia, i fomentar les habilitats comunicatives en la població.

E14 - Conèixer i ser capaç d'integrar els fonaments biològics (anatomia i fisiologia), psicològics (processos i desenvolupament evolutiu), lingüístics i pedagògics de la intervenció logopèdica en la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

E15 - Conèixer els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

E16 - Conèixer i valorar de forma crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

E17 - Ser capaç d'establir una comunicació clara i eficient amb el pacient, els seus familiars i amb la resta de professionals que intervenen en la seva atenció adaptant-se a les característiques sociolingüístiques i culturals de l'interlocutor.

E18 - Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.

E20 - Manejar les tecnologies de la comunicació i la informació.

E23 - Ser capaç d'exercir la professió, respectant l'autonomia del pacient, els seus determinants genètics, demogràfics, culturals i econòmics, aplicant els principis de justícia social i comprenent les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.

Resultats d'aprenentatge

6. Valora la utilitat de les guies clíniques sobre les alteracions de la logopèdia, i dels mètodes i instruments que es deriva de cadascuna d'elles.

7. Segueix els passos de la pràctica en l'evidència per idear un projecte en resposta a una demanda d'evidència científica concreta.

8. Valora de manera crítica i reflexiva la bibliografia científica.

9. Cerca i selecciona els articles científics de l'àmbit específic de la logopèdia en les bases de dades de revistes de més impacte.

10. Domina el gestor bibliogràfic per recol·lectar, organitzar referències bibliogràfiques i demostra que sap citar amb el rigor adequat en el context d'un document d'investigació.

11. Resol problemes i pren decisions en la pràctica clínica en coherència amb el marc legal que regula la professió del logopeda.

15. Realitza processos d'avaluació sobre la pròpia pràctica i la dels altres de forma crítica i responsable.

16. Aplica els seus coneixements, la comprensió d'aquests i les seves capacitats de resolució de problemes en àmbits laborals complexos o professionals i especialitzats que requereixen l'ús d'idees creatives i innovadores.

17. Comunicar a tot tipus d'audiències (especialitzades o no) de manera clara i precisa coneixements, metodologia, idees, problemes i solucions.

Continguts

BLOC 1: LA RECERCA EN CIÈNCIES DE LA SALUT

- Teoria de la recerca científica
- La recerca en logopèdia
- Per què i para què investiguem?
- El dubte en la ment del clínic: la pregunta de recerca
- El cicle de la recerca científica
- Algunes definicions: teoria, hipòtesi, llei, axioma, experiment, mesurament, mostra
- El Procés Inductiu-deductiu o Hipotètic-deductiu
- El mètode científic i les seves característiques
- Competències de l'investigador
- L'ètica en la recerca
- Principis ètics de la recerca

BLOC 2: PRÀCTICA BASADA EN L'EVIDÈNCIA, DISSENYS DE RECERCA, MOSTREIG I BIOESTADÍSTICA

- Utilització de la recerca i pràctica basada en l'evidència
- Dissenys d'estudis: recerca quantitativa
- Dissenys d'estudis: recerca qualitativa
- Mostreig
- Bioestadística: correlació i anàlisi de regressió

BLOC 3: CONCEPTE DE LA PRÀCTICA BASADA EN L'EVIDÈNCIA I FASES DE LA LOGOPÈDIA BASADA EN L'EVIDÈNCIA

- Formulació de la pregunta susceptible de recerca
- Concepte de Pràctica Basada en l'Evidència i Medicina Basada en l'Evidència
- Anivells de recomanació i graus d'evidència
- Cerca de la millor evidència possible: localització de l'evidència en bases de dades
- Valoració crítica de l'evidència. Lectura crítica. Revisió sistemàtica i metanàlisis
- Dificultats per a la pràctica basada en l'evidència
- La transferència del coneixement a la pràctica

Activitats formatives

Exposició magistral professor

Visualització de vídeos i conferències

Simulacres, jocs, dinàmiques, role play, dramatitzacions

Confecció esquemes, presentacions gràfiques, mapes conceptuals, pòsters

Debats, col·loquis, converses o grups de discussió

Treballs d'ampliació i síntesi

Estudi de cas, supòsit pràctic, casos clínics

Exposicions orals i defenses de projectes

Lectura i comprensió de textos i elaboració d'informes o resums

Exàmens i proves

Discussions i comentaris de documents (audiovisuals, escrits, orals...)

Anàlisi i contrastació de dades o processos

Recerca d'informació bibliogràfica, investigació documental

Preparació individual de proves. Estudi personal de contingut

Correcció/revisió d'exercicis i seguiment

Realització d'activitats o exercicis d'aplicació

Instrument d'avaluació	%	Recuperable	%Total
Observació de la participació			10
Seguiment del treball realitzat	Actividad 1		10
	Actividad 2		10

Proves específiques d'avaluació: exàmens	Examen	R	50
Realització de Treballs o projectes requerits	Trabajo en grupo		20

El màxim pes recuperable és d'un 50% del total de la nota.

Bibliografia

Bibliografia bàsica

Orts Cortés M. I. Pràctica basada en la evidència. Barcelona: Elsevier; 2015. Troba'l a la biblioteca http://cataleg.upc.edu/record=b1465198~S1*cat

Martínez-González MA, editor. Bioestadística amigable. 3a ed. Barcelona: Elsevier; 2014. Troba'l a la biblioteca http://cataleg.upc.edu/record=b1462318~S1*cat

Álvarez Cáceres R. El método científico en las ciencias de la salud: las bases de la investigación biomédica. Madrid: Ediciones Díaz de Santos; 1996.

Cobo E, Muñoz P, González JA. Bioestadística: para no estadísticos. Barcelona: Masson; 2007. Troba'l a la biblioteca: http://cataleg.upc.edu/record=b1337474~S1*cat

Melnyk B, Fineout-Overholt E. Pràctica basada en la evidència para ciencias de la salud. L'Hospitalet de Llobregat: Wolters Kluwer; 2016.

Bibliografia complementària

Argimón Pallás JM, Jiménez Villa J. Métodos de investigación clínica y epidemiológica. 4a ed. Barcelona: Elsevier; 2013. Troba'l a la biblioteca http://cataleg.upc.edu/record=b1434055~S1*cat

Macchi RL. Introducción a la estadística en ciencias de la salud. 2a ed. Buenos Aires: Editorial Médica Panamericana; 2014. Troba'l a la biblioteca http://cataleg.upc.edu/record=b1495174~S1*cat

Webgrafia

Per a cada tema s'oferiran una sèrie de recursos online que permetin a l'alumnat aprofundir en els temes tractats en classe.